

DEBRECZEN

független és 48-as politikai napilap.

1913. XLV. évfolyam.

57-ik szám.

Vasárnap, július 27.

Előfizetési ár szétküldéssel:
HELYBEN:
Egy óra 1 korona
Negyedévre 3 " "
Egyes szám ára 4 fill.
VIDÉKEN:
Egy óra 1 K 50 f.
Negyedévre 4 K 50 f.
Egyes szám ára 6 fill.

Felolvasó szerkesztő:
KIRÁLY PÉTER DR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Darabos-utca 7. szám.
Telefon: 412.

Politikai virtuskodások.

Debreczen, július 26.

A politikai élet és a közpályán való működés, ma már nálunk egyáltalában nem tartozik az élethivatások kívánatos csemegéi közé.

Az utóbbi évtizedben a kormányhatalmi és a hivatali erkölcsök annyira demoralizálódtak, hogy akik ma ezeket az állapotokat ismerve közhatalmi protekció nélkül a hatóságoknál törvényes igazságot keresnek és a maguk igazának hivatalos megoltalmazására számítanak, azokra bátran rájuk lehet olvasni a bibliából, hogy: „Boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyeknek országa”.

Ennek a közéleti hitvány állapotnak az okát, ha kutatjuk, arra a szomorú tapasztalatra jutunk, hogy a hiba nem az egyes eljáró köztisztviselők egyéni romlottságában, erkölcsi defektusában, hanem abban az eléggé el nem ítélt felsőbb hatósági erkölcsstelenségben rejlik, amely szerint a felsőbb hatóság lelkiismeretlen gonoszsággal utasításokat, titkos parancsokat ad az alárendelt köztisztviselőknek, hogy egyik-másik fenforgó esetben X. Y. ellen mi módon járjanak el. Üldözzék, avagy békét hagyjanak neki, aszerint az illető kormánypárti vagy ellenzéki.

A mi tételes törvényeink, ha élőszóval kipanaszolhatnák magukat: mily felháborító visszaélésekről tudnának beszélni, — visszaélésekről, amelyeket az ő józan, tiszta értelmük hivatalos elcsavarásával, világos rendelkezésük tudatosan hamis értelmezésével elkövettek, azért, hogy hivatalos hajtóvadászatot üzhessenek egyik-másik szabadon gondolkodó, — becsületéhez, tisztességéhez törhetetlenül ragaszkodó és magát ok-

talán állat módjára a hatalom eszközéül le nem aljasító önérzetees ember ellen.

Akik a mai kormányhatalom szolgálatába szegődnek, s a kormánynak kegyét leső és zsiros koncait áhító aláztos szolgálói és künn ugató kutyái: azok be vannak biztosítva minden téren minden tekintetben.

Kislelkűség lenne irigyelni ezektől a kormány kegyeit élvező szerencsétlen embertársainktól azokat az előnyöket és javadalmasításokat, amikben őket szolgatartó gazdájuk, a kormány, részesíti. Megérdemlik ők azt, megadják ők annak az árát. Hiszen a maguk emberi méltóságát, szabadakarátát, lelkiismeretét, józan becsületérzését és erkölcsi önérzetét adják oda ellenszolgáltatás gyanánt. Ezek pedig, mint az emberi méltóság atributeumai, becsületes életkörülmények között értékesebbek, mint maga az élet. Mert szabadság és erkölcsi méltóság nélkül ez a földi élet nem méltó az emberhez, anélkül az ember hasonlónak hitványul a természeti ösztönök rabjaihoz, — az állatokhoz.

Minden kormány, tőle telhetőleg, arra törekszik, hogy a maga pártja részére megnyerje a nemzet többségét. A nemzet többségének a rokonszenvét és támogatását azonban a kormány a maga politikájának igazságosságával, nemességével és részrehajlatlan becsületességével kell, hogy kiérdemelje és biztosítsa.

Mihelyt erre egy kormány nem képes, abban a percben méltatlanná vált az uralom gyakorlására. A kormánynak a kormányképeséget csakis egy olyan többség rokonszenve és támogatása biztosíthatja, amely többség nem durván alárendelt és lekötözött elemekből áll, — hanem a kormánytól erkölcsileg és anyagilag független és romlatlan erkölcsű szabad polgárokból.

Lehetséges-e az, hogy egy alárendelt szolga ítélkezzék és pálcát törjön az ő kenyéradó urának cselekedetei-

felett, akinek minden becstelenségét megfizetett szolgálósággal dicsérni és magasztalni köteles, mert ha ezt nem teszi: nem kapja ki a maga kutyaportióját és — éhen pusztul.

Ilyen és ehhez hasonló immorális módon szerezte meg és tartja össze ez a mi kormányunk is a maga többségét.

Tisza István gróf kormányának már régóta nincs erkölcsi létjogosultsága, mégis él és uralkodik, sőt politikai virtuskodásokkal kellemeskedik és hinti a port a világ szemébe. Jótétemények gyakorlásával, adóvégrehajtások felfüggesztésével kedélyeskedik.

Aki néhány száz millió koronát lop és sikkaszt, aztán abból egy pár ezer koronát jótékony célra adományoz: lehet-e ezt az egyént humanistának és kegyes jóltevőnek nevezni és lehet-e az ő cselekedetét virtusnak minősíteni?

Epen ilyen erkölcsi elbírálás alá esnek a Tisza István gróf kormányának a politikai virtuskodásai is.

(K. P.)

Sokszor ugyszeretnének sirni..

Debreczen, júl. 26.

A kormány fejkötötte a nagy koldustarisznyát, a mely minoig előkerül, vajahányszor nagy romlások idején a társadalom könyörületességére keletkezik. Most is kihúzták a szírt a régi verkit, amelynek kopott lemezein csupa siró melódia nyekereg. Jól ismert, sokszor hallott nóták, amiknek szerzőségét közismert Zerkovitzunk bátran magának vindikálhatná. — Sándor János verkit most huzza nekünk a »Sokszor ugyszeretnének sirni« című szentimentális bajládát, amelynek végén könnyeinkkel együtt

A „Bikszádi” természetes Gyógy-ásványvíz

Egy üveg Bikszádi víz kapható minden fűszeres boltban 32 fillérért, üres üvegért visszafizetnek 8 fillért. Árjegyzéket kívánatra küld.

vegyi alkotórészeinél fogva a legjelesebb. Gyógyhatása főleg a hasonlóságtételű **külföldi ásványvizeket**. Hurutos bántalmaknál páratlan. Az idején természetes savanyu borral vegyítve kellemes ital.

„BIKSZÁDI” GYÓGYFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA.

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomortajosoknak, szék-szorulásban szenvedőknek.

Rapható Debreczen és vidékén minden

Igmándi keserűvíz

gyógyszertárban és jobb fűszerüzletben. Kis üveg 40 fill. Nagy üveg 60 fill.

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

garasaink beje fognak potyogni a kormány kolostarisznyába.

Nagyon, de nagyon fáj a szívünk az árvíz-sújtotta vidékek szerencsétlen lakóit, akiket koldusbotra juttató a természetnek egy kegyetlen szeszélye és biztosak vagyunk abban is, hogy a mi százfejl agyonszorogató gazdasági válságból földresújtott, koldussorsra jutott térsadajmunk ezután sem fogja megtagadni a még nyomorjuttatóktól segítő kezét. Tudjuk, bizonyosak vagyunk abban, hogy itt, ebben az országban nem akad vajamirevaló ember, aki a maga szegénységéből oda ne adna valamit: Maramaros, Szonok-Doboka, Krassószörény, Borsod, Hungad, Csongrád szerencsétlen lakóinak, hiszen nem vagyunk magyarok, nem vagyunk egy államnak fiai, ha a vészben, pusztulásban ideg szívvel elhagyjuk egymást. Ma nekem, holnap neked — mondja a közmondás, — de táján fölösleges szőlőigekre hivatkozni ott, ahol a szívek melege beszél.

Azokban, amikor megállapítjuk, hogy a magyar térsadajom tudni fogja kötelességét még a mai helyzetben is, kérdezzük, hogy a kormány miért nincs pénze az árvízkirosultak számára, miért jön Zerkovitz-zaj, verklivel és kolostarisznyával, holott jól tudjuk, hogy nem tudunk elgondolni annyi milliódot, a mennyit katonai célokra sürgősen meg ne szavazhatna és elő nem teremene. Már tudunk arról, hogy az összej újra megszólják fölöttünk azt a bizonyos archimedesi csavart, amelye ta mindenkor kormányok direkt atonai célokra tatrgattak, már visket a hetedik bőrünk, amelyet könyörtejen szívvel lerángatnak rójunk a nagyhatalom méniákusai, de mostan sürgős és honmentő kötelesség vár a kormányra: el kell csitítani éhező országrészek lakóinak fájdalmasan hangzó jajkiáltásait — ezt a honmentő kötelességet a kormány egyszerűen áttolja az érző térsadajomra.

Milyen jó, hogy «nemes szívünk» van, különben a kormány kénytelen volna hozzányújtani azokhoz a pénzekhez, amik nemsokeára az érdemteljesen gyomrában fognak végérvényesen ejtűnni. Mert ez a pénz fölünk jött ugyan, de nem a miénk. Amikor itt megfingott az egész gazdasági élet, amikor a millió vállalatok feneklettek meg olyan csekélységekben, amelyekben máskor játszva mehettek volna keresztül, amikor egzisztenciák tjezrei mentek tönkre, amikor az emberek végső men-

dékű a revolverhez folyamodtak, akkor a kormány nem volt pénze. És nincs most sem nem lesz a jövőben sem, vajahányszor végzetes nyomor eüntetésére, az ország lakóinak megmentésére, vagy enyhébb esetben kinturára kell pénz. A kormány mindig jól számít, tudja, hogy végső veszedelmek idején még ez a kiuzsorozott térsadajom sem tagadja meg a jó szívet, hát minek már megjelő alapokhoz fordulni? Pedig, ha már elmegy a pénzünk, adják Maramarosnak és Szonokdobokának, adják azoknak, akik e segítség nélkül, mint élősdifagyöngyök, a mi zsebeinkre kénytelenek tapadni és a mi megrikujt véreinket kénytelenek szívni.

De nem, ne zúgójódjunk. Hallgassuk meg Sándor János ozoga verkiének szótait és dajoljuk utánna a szomorú dalját, amit Zerkovitz tajelt ki ennek a beteg országnak. Énekejük mind: «Sokszor úgy szeretnék sírni» — ezén csakugyan sírjunk egy verset, végül várjuk je a nyolcadik bőrünket és adjuk oda azoknak, akikről már ezt is elmosta a természet haragja. Pénzünk ugyan nem marad, em marad egy vigasztalásunk, hogy egy jó csejekedet tudatában halhatunk meg, ami jó ajánlólevél lesz nekünk a mennyekben. Itt a földön már amugy sincs szükségünk ajánlólevélre.

Késik a fegyverszünet

Románia Bulgária mellett.

A legutóbbi eseményekről a következő hírvrtatok számolnak be:

Tárgyalás a fegyverszünetről.

Bejgréből jelentik: Vukotics montenegrói minisztereinek és Panas görög követ mint delegátusok ideérkeztek. Hír szerint az összes delegátusok legkésőbb vasárnap Bukarestbe utaznak. Ma este ideérkezett Coandá tábornok, román delegátus is.

Románia Bulgária mellett.

Londonból jelentik: A Daily Tejegr. jelenti Bukarestből: Románia, mely a saját csapatainak az előnyomulását megállította, elhatározta, hogy Bulgáriát megkíméli attól a megaláztatástól, hogy fővárosát idegen csapatok megszállják. Románia nem hajlandó ejtűnni, hogy Szófiába bárki is bevonuljon. Meg fogja azonban akadályozni Románia azt is, hogy Vidinnek idegen katonaság szállja meg. Vidinnek vagy meg kell maradni Bulgáriában, vagy pedig román birtokká kell lennie. A román kormány a szerb és görög kormánytól a diplomáciai szokások által még megengedett legerősebb eszközökkel élt, hogy ha már nem akarják megkötni a fegyverszünetet, legalább csapataiknak az előnyomulását hagyják abba.

Bejgréből jelentik: A helyzet Romániának ama követkeje folytán, hogy az ellenségeskedéseket még a bukaresti tárgyalások megkezdése előtt szüntessék be, vértalanul lényegesen kiéjesedett. Mervadó szerb körökben utalnak arra, hogy a szövetségeseknek ejeve arra az álláspontra kellett helyezkedniök, hogy az ellenségeskedéseket csak a fegyverszünet föltejeinek kifogástalan elfogadása után szüntethetik be. Eppen a béke gyors megkötése érdekében szükséges, hogy a szövetségesek ne térjenek el ettől az állásponttól. Ejevárják tehát Bulgáriától, hogy jkövetjejeiket teljesít.

Törökország nem enged.

Konstantinápolyból jelentik: A nagyvezir a következőleg nyilatkozott egy hírlapíró előtt:

— A török seregek az a parancsa, hogy hatoljon be a maritza-drinápolyi vonalba és foglalja ej, hogy az legyen a határ. Csapataink ott befogják szüntetni az előnyomulást. Törökország kénytelen volt ezt a katonai akciót keresztülvinni, hogy természetes stratégia tárra tegyen szert, miután az enosz-média vonal Konstantinápoly állandó veszedelmét jelent. Ejejárásunk Európát nem japhette meg, — mert az, amit most Törökország tesz, nem több manta mihez minden szabad államnak joga van. Mi nem hiszünk bizonyos európai fenyegetésekben, mert bizunk Európának az igazságosságában.

Végül kijelentette a nagyvezir, hogy a rendes török csapatok nem lépték át a Maritzát, tehát nem is törték be a bolgár területre.

Az ősök tisztelete Japánban.

A «Debreczen» eredeti tjeicája.

Irta: K.

(Első közlemény.)

Az ejhunyt ősök vallásos tiszteletben tartása egyidejű a japán nemzet történejmével. Lényegese észre a shintoizmusnak, mely a császárság intézményében jeli jellemző kifejezését. Nagy befolyása a szokásokra és törvényekre a mai napig sem szűnt meg, amikor pedig a nyugati művejedés majd minden éga erős gyökereit vert Japánban, alkotmányos kormányforma is jétesült és a nyugati országokban divó törvénykönyvek vannak érvényben. Tjefelte a nemzedékek százaft s azon számos forradalmat, melyek a birodalom ajapitása óta több mint harmadfejezer év lefojása ajatt lezajlottak, akár politikaiak, akár pedig térsadajmák voltak is okaik.

A kínai művejedés terjedése Japánban a mejunek nyomaira már a VI. században Kr. után tájálunk. Inkébb kedvezett ezen szokás kifejedésének, mert hiszen Kína erkölctana, törvényei és intézményei épen az ősök kultuszában gyökereznek. A buddhizmus, amely pedig nem ezen a tanon aapszik, sőt tellentében áll veje, kényszerítve volt engedni a mélyen begyökerezett ezen néphitnek s alkalmazkodott

a nemzet hitgyakorjathoz, sőt a nyugati művejedés befogadása, amely pedig oly sok társadajmi és politika változásokat idézett elő az utolsó negyven év alatt, teljesen érintetlenül hagyta a nép hitét. Létjük tehát, hogy a 3 idegene lem: a confucianizmus, a buddhizmus és a nyugati művejedés, amelyek mindannyian megmérhetetlen befolyást gyakoroltak a japán jogarakulásokra, erkölcsökre és szokásokra és a mejyek közül a két utóbbi épen ellenkezik az ősök kultuszával, nem voltak képesek megintatni ezen hitet, amelyhez a japán nép szívósan ragaszkodik.

Különös benyomást tesz a nyugati szemjélőre, ha létjük, hogy egy japán csajéd rokonaft tejejon utján hívja meg ilyen ünnepejeségre, akik aztán részint európai, részint pedig nemzet öjtözetben, viljanyujaj világított terebben ajánják föl éldozataikat és tisztelegésüket őseik emjéktáblái előtt. A muft és jelen sajétséges vegyjéke egyik feltűnő jelensége Japánban. De minden japáni, kövesse bár Confucius, vagy a buddhizmus tanait, hibe az őskultuszban.

Shuki, a kínai bölcsész, a «házi szertartásokról» szóló könyvében az ősök tiszteletének lényegét e mondatában határozza meg: «a tisztelet nem egyéb, mint gyakorlésa mindannak, amit az igaz szeretet és becsűjes érzete sugal».

Ken Kuita japán tanár «az ősök tiszteletének szokásos szertartásokról» szóló könyvében így nyilatkozik: «Van-e ember, aki nem tisztelet szülőit? Ki nem akarja, ha tisztelet szülőit, ősei iránt is tanusitanj tiszteletét? Ki ne lenne kész, ha szülőit tiszteli és ősei iránt is tiszteletét tanusítja, ily tisztelesreméltó gondolkodás ujmutatásait azáltal követni hogy szellemüknek éldozzék? Eredménye ez azon bejétséknak, mely be van oltva az emberi természetbe s amely éldözözte a szellemeknek tartozó éldozás szokásait.»

S aztán így folytatja:

«Azok, kiket szülőik e világban hátrahagytak, bénatot és but szenvednek efojót, amint a hónapok és évek mujnak. Amikor tavasz évadén a virágok fakadnak, nyáron a ták és növények tejes díszükben pompáznak, az őszi estéken a bogarak zsonganak-bonganak, amikor a tét fagyot és jeget hoz, akkor minden, amit létnek és haljának, a bu éretét kell felbenük és az emult napokra emjékeztetik, amikor: szüjeik még a földön éltek. A jehetjenségből szülőinket elfeledni, eredt azon szokás, nekik éteji és itali éldozatot hozni, — mintha még éjnének. Ennélfogva a szokás, éldozni a természetnek, az emberi természetben jeli okét».

Vannak népek, akiknél az ősök tiszteletét a szellemektől vajó telelemtől származtatják s

A szövetséges fejedelmek válasza.

Bukarestből jelentik: Tegnap érkezett meg Péter szerb király és Konstantin görög király válasza Károly román király tavoratara. Konstantin király kijelenté, hogy ő is mihamarabb véget láhajt vetni a vérontásnak és hogy nem szándékozik megzavarni a Balkán egyensúlyát. Bulgáriát sem akarja kisebb területre szorítani. Büntény volna azonban saját országával szemben, ha e nélkülényszerített háboru után fegyverszünetet kötne anélkül, hogy biztosítékot kapna arra nézve, hogy a béke meghozza Görög országnak és szövetségeseinek azokat az előnyöket, amelyek őket megilletik. A keserű tapasztalatok után, amelyeket a bolgárokkal szemben szerzett, számolnia kell azzal, hogy garanciák nélkül kötött fegyverszünet megfosztaná Görögországot győzelmének gyümölcsétől. Amennyiben Bulgária elfogadja az előzetes békére vonatkozó feltételeit, hajlandó a görög kormány megbízottait elküldeni Románába. Péter király válasza hasonló tartalmu.

Szerbia és Görögország háború akar.

Athénből jelentik: Oroszország újabb felszólítást intézett az athén, és belgrád kabinethez és kérte, hogy Bulgária rendkívül válságos állapotára tekintettel, amely komolyan fenyegeti a státuskvót, kössenek fegyverszünetet. Oroszország ezen lépését tegnap az osztrák-magyar monarchia megbízotta, ugyanilyen lépéssel támogaták.

Az athén: «Hestia» című lap tudni véli, hogy a görög kormány, valamint a szerb kormány is e két diplomáciai lépésre azzal a kijelentéssel válaszolnak, hogy Bulgária álnok eljárására való tekintettel, lehetetlen elfogadni a fegyverszünetet az előző béketöltételek aláírása előtt.

A szerbek Vidint ostromolják.

Belgrádból jelentik. A szerbek megkezdtek a hadműveleteket Vidin ellen és mára várják itt a jelentést a főhadiszállásról, hogy Vidin a szerbeké.

Véres csaták.

Belgrádból jelentik: Még most is rengeteg

azoknak kiengesztelésére hoznak áldozatokat. — Nem így a japánoknál; ők egybehangzó nyilatkozataiból kitetszik, hogy forrása azon tisztelethől fakadt, melyet apódaik irántuk éreznek; ünnepeik elődeik hajózási napját meglátogatják sírjaikat, áldoznak nekik virágokat, étkeket és italokat. égetnek nekik tömjént s meghajognak sírjaik előtt, teszik pedig mind ezt szeretetből és tiszteletből ősök iránt. Nobushige Hozumi tanár úgy vélekedik, hogy a nérokonok közli szeretet, szük határok között maradván, még más tényezőnek kellett léteznie, hogy az egymástól távoléllo rokonokat egyesítse és egy nagyobb körjébe összekösse. Ez a tényező az ősök tisztelete volt.

A közös ősök tisztelete és azzal kapcsolatos szertartások fönntartották a közös származás emlékezetét a messze szétszórt rokonok nagy száma között, akik ezen egymást összekötő kapcsol népkül, a családtagok mindinkább növekedő számánál fogva, egymástól teljesen elidegenedtek volna. A közös ős tisztelete mindig összehozta a rokontörzsek különböző csoportjait.

Az ősök tisztelete régi vallása Japánnak; 2572 éves történetének kezdetétől fogva mai napig.

(Folytatása következik.)

vénáldozatokkal járnak az összeütközések és szerb részről úgy számítanak, hogy legalább ezer ember a veszteség mind a két oldalon naponta.

Miért olvas reggeli lapot, amikor a „Debreczen“ tizenkét órával előbb számol be minden eseményről.

Életbeléptetik a záróra-törvényt. Félkilenckor zárnak.

Debreczen, július 26.

(Sajét tudósítónktól.) Augusztus elsején az üzlet záróráról szóló törvény életbelép, amely alkalomból a miniszter leiratot intézett Debreczen városához, melyben bejelenti ezt a városnak. Így néhány nap mulva a nagyközönség tájékoztatása céljából hivatalosan is közléteszik a törvény végrehajtásának módzatairól szóló miniszteri rendeletet.

Az utasítás értelmében, mint értesülünk, a törvény csak a nyílt kereskedelmi üzletekre vonatkozik, elfeleben műhelyekre, műtermekre, továbbé fodrászüzletekre, csejedszerző, bank- és ügynöki irodákra, vendéglőkre és kávéházakra setb. nem terjed ki.

Az összes kereskedelmi üzletek fél kilenckor lezárandók és ezental árusítani nem szabad, kivéve szombaton, mikor esti féltíz óráig szabad az üzletet nyitva tartani.

Kimondja, hogy a példkamérések nem esnek a törvény rendelkezése alá. Vendéglők, és kávéházak félkilenc után az utcán at csak a saját üzemiükhöz tartozó cikkeket árusíthatnak.

A cukorkaboltok ügyében a rendelet úgy intézkedik, hogy a cukorkaüzletek fél kilencen tul csak friss gyümölcsöt és hűsítő italokat árusíthatnak. Nem szabad azonban árulniok száritott gyümölcsöt, konzerveket, gyümölcsöt, stb. vajamint nem szabad árulniok apró teasüteményeket és hasonló, száraz apró süteményeket.

Tilos félkilenc után a boltiszolgát arra kényszeríteni, hogy az üzlethelyiség tisztogatását elvégezze, mert félkilenc után minden munkának szünetelnie kell. Nem tilos azonban a lezárat üzlethelyiségben félkilenc után is az iróda munka elvégzése, mert a törvény csak a kereskedelmi árusításra állit fel záros határidőt, ellenben a tisztviselők iróda munkáltására nem vonatkozik.

Részletesen intézkedik az utasítás arról, hogy mikor van megengedve a záróra meghoszabbítása. Legfontosabb ok erre nézve a költözökés, a leltározás, országos vásár és romjandó éruk sürgös kiárusítása.

A magyarországi kolera.

Ujabb megbetegedés.

Mára újabb megbetegedések híre érkezik Temesszigeiről, mikor mér-mér úgy látszott, hogy sikerült a járványt elfojtani. Tegnap elterjedt annak a híre is, hogy Budapesten történtek kolera megbetegedések, de ezt Magyaravits Mjaden dr. tiszti főorvos határozottan megcáfolta. Ugyancsak kiderült, hogy a komáromi eset sem volt kolera, hanem csak hashártyalob.

Ujabb tévirataink a következők:

Temesvárról jelentik: Dacára a rendkívül szigorú óvintézkedéseknek, amelyeket Temesszigeiten a kolera tovaterjedésének meggátolására loganatosítottak és dacára annak, hogy a kolera járvány veszedelme már elmúltnak volt tekinthető, ma újabb kolera megbetegedés történt Temesszigeiten. A délelőt folyamán ugyan is értesítettek Fábry Géza kevevári főszolgabíró, hogy yKonstantin Angelika ötvennégy éves temesszigeiti napszamosnő ma délelőt tíz órakor kolera gyanus tünetek között megbetegedett. Téry Ödön dr., a belügyminiszterium által kiküldött egészségügyi felügyelő és Klein József dr. járás orvos azonnal kiutaztak Temesszigeitre, hogy a további intézkedést megtegyék. Mára várják különben a belügyminiszterium által kiküldött két járványorvosnak Temesszigeitre érkezését is. Eddig még nem lehetett megállapítani, hogy észia kolera vagy csak kolera nostras okozta a két nappal ezelőtt elhunyt három temesszigeiti ember halálát. — Ugyanis a bakteriologiai vizsgálatról a kolozsvári egyetemi laboratórium még a ma napig sem küldötte rtesítést.

Komáromból jelentik: Hajdu Imre belügyminiszter közegészségügyi felügyelő a miniszter megbízásából a kolera veszedelem ellen tett intézkedéseket felülvizsgálta és azokat kielégítőnek és helyeseknek találta. Horváth János vasuti munkás bélrészeit fölkiúdták a pozsonyi közegészségügyi felügyelőséghez, a mely azokat megvizsgálta és megállapította, hogy Horváth nem koleraiban, hanem idült hashártyalobban, melyet már magával hozott, halt meg.

Ujvidékről jelentik: A belügyminiszter megküldte Ujvidék városának a kolera elleni védekezésre vonatkozó rendeletét.

Dr. Király Péter
ügyvédi irodáját
Csapó-utca 32. sz. alá
helyezte át.

A kiváló ló- és kórházas gyógyszer
SALVATOR
vese- és hólyagbetegségeknél, köszvényben, csukorbetegségben, vese- és húgyúti betegségeknél, húgyúti és húgyúti betegségeknél kiváló hatású.
Terveztetéses gyógyszer. — Kiváló hatású gyógyszer.
SCHULTES ÁGOST szeged-utca 10. sz. alatt, Debreczen, V. Rákóczi-utca 1.

A gör. kath. magyar püspökség székhelye

Az új püspök Debrecenbe jön lakni

Míg a kormány dönteni fog.

Debreczen, július 26.

(Saját tudósítónktól.) Miklóssy István sátoraljaujhelyi görög katolikus plébános és zempléni megyei főesperes nevezetvéni ki a hajdudorogi görög katolikus püspökké, aki mindezt ideig Sátoraljaujhelyen lakik és ott végzi felkészítendőit.

A székhely kérdésében a kormány még nem döntött, mert abban a kérdésben még mindig versengenek egyes városok, hogy melyik kapja meg a püspökséget. Nyíregyháza, mely szintén szerette volna, ha odakerül, már szóba se jöhet!

Ami azonban a mérlegelést illeti, a körülmények mind Debreczen javára döntenek és reméljük, hogy bölcs megfontolás után, a kormány is ekként fog határozni a székhely kérdését illetően.

udapest székesfőváros már a nagy távolság miatt sem alkalmas arra, hogy a hajdudorogi új magyar püspökség ott állítsák föl; Nagykároly szintén nem felelt meg a célnak, mivel éppen a magyarság faji jellegének fenntartása és biztosítása tartandó szem előtt; már pedig ha Nagykároly lenne a püspökség székhelye, úgy az oláh áradat veszélyével fenyegetné a görög katolikus vallásu, magyar anyanyelvű híveket.

Hajdudorog sokkal kisebb, sokkal jelentéktelenebb pozíciót foglal el, semhogy székhelye lehetne a püspökségnek, hiszen ott még középiskolák sincsenek.

Az egyedüli, komolyan számbavehető hely Debreczen, ez a nagy magyar kulturváros, a mely tele van mindenféle iskolákkal s intézetekkel, sa mely rövid időn belül egyetemi város lesz. Bölcsen s helyesen mérsékelten nem is lehet ezt a kérdést megoldani, minthogy Debreczen városa maga is kívánja ezt és megtesz mindent, hogy a kormány végleges döntése az ő javára történjen.

Miklóssy István, az ujonnan kinevezett görög katolikus magyar püspök e hó 24-én, csütörtökön délután fel 5 órai vonattal érkezett Debreczenbe s tegnap, pénteken délután utazott vissza Sátoraljaujhelyre. A püspököt Damjanovics bodrogszerdahelyi esperes kísérte ide.

A Békaszád-fürdő mellett levő Tárvek pusztán járt a püspök Pécsy Arpádnál, aké ezt a 2700 holdas, teljesen felszerelt gyönyörű birtokot ajánlotta fel a hajdudorogi görög katolikus püspökségnek azzal, hogy a birtok a püspökségé legyen, de csak a jövedelmeit élvez.

Ebben az ügyben járt Miklóssy István püspök Pécsy Arpádnál, aki maga is görög katolikus pap volt, a Szent Bazilika-rendnek szerzetese, bicszádi házfőnök. A püspök elfogadta Pécsy adományát, mely szerint ezt a nagy birtokot a püspökség céljaira felajánlotta. Eaddig tehát a dolog rendben volna, — hátra van azonban még a római pápa jóváhagyása is, mert neki kell, hogy megadja Pécsy Arpád részére a szabad rendelkezési jogot, illetve biztosítsa azt a részére s tekintetétől logadajma alól; különben ez a nagy

birtok a görög katolikus egyházra, illetve a szerzetre maradna Pécsy után. Reméljük azonban, hogy a pápa megadja ezt Miklóssy részére.

Miklóssy István püspök ezuttal teljes inkognitóban járt Debreczenben, senkit sem látogatott meg és senkit sem fogadott. Idejövetele egyaránt célja az volt, hogy magának itt ideiglenes lakást keressen addig is, míg a püspök székhely ügyében a kormány dönteni nem fog.

Miklóssy püspök számára több lakást ajánlottak fel, de csupán egyet talált megfelelőnek, ez a Nap-utóban most épített, Grósz féle új emeletes ház, 14 szobával. Ide költözik a püspök a folyó évi október hó 14-iki felszen telése után, amikor is Hajdudorogról a püspök-helyettesével és titkárával elfogadják ezt az épületet, melynek berendezése inént is már intézkedett.

Mindaddig tehát, amíg a kormány ki nem jelöli a székhelyet s a püspöki rezidencia a kijelölendő székhelyen föl nem épül, itt fog lakni Miklóssy püspök s Debreczenből fogja intézni egyháza ügyeit.

A céccó vége.

Mikor fizetni kellene.

A lármázó vendég.

Debreczen, július 26.

(A «Debreczen» tudósítójától.) Rendkívül érdekes és jellemző kis ügy történt tegnap este egy debreczeni kocsmában. Betért egy vendég és mivel éhes volt, vacsorát kért. Pecsnyét evett és utána bort ivott. Több pohár bort, sok pohár bort. Oly nyugodtan mulatozott, mintha Rotschild pénztárcája a zsebében lett volna.

Már hajnalodni kezdett, az összes vendégek jöreggelt kivéva hazamentek nyugovóra, a pincérek is otthagyták a festet hajú és arcú nőket, a ványadt, sovány, az éjszakázástól becsesett szemű lények már készülődtek a hazamenésre s végre a mi emberünknek is eszébe jutott, hogy hátha menni kellene. Ekiáltja magát: «fizetni!», és úgy tesz, mint aki a pénzt keresi. A zsebében keresi a pénzt, de természetesen nem találja. Atkutatja ruhájának minden nyílását, ám hiába, nincs pénz seho, és semerre.

Kezd kinos lenni az ügy, a fizetőpincér ott áll a vendég előtt és kifejezéstelen arccal, nem szól semmit, csak vár, egyre vár. A jól bevacsorázott ember hirtelen felugrik és borzasztó kiabálás közepette kijelentette, hogy ellopták a pénzt. A főpincér erre kijön merevségéből, elpirul dühében s kikéri magának a gyanúsítást. A vendég még dühösebb lett, még jobban tüzelt, de a főpincér volt az okosabb, felvette újból a megarkifejezést s nyomatékosan követelte az elfogyasztott ételek és italok árát. Hába, a veszekedő ember nem tudott fizetni, miért is a pincér a rendőrségnél tett panaszt a pénztelen murizó ellen. A rendőség megindította az eljárást.

Makulatur papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban:

Darabos-utca 7. sz.

A repülő-fagyaltos.

Üdit és járványt terjeszt

Debreczen, július 26.

(Saját tudósítónktól.) Az üditőembernek igen rossz szezona van. Nincs kénkülára kilátásunk. De azért az üditőember tolja-tolja nap hosszát a maga alkalmatosságát, hogy fölűtessen bennünket; megjelenésével beszüggérelva, hogy nyár van.

Az üditőember — a repülő fagyaltos! — Görget maga előtt a kőcsi kocsját, a mely jég szekrényt képezve, két-három fazekat rejt magában, melyekben kává vanília, eperfagyalt kínálja fel az élvezetet ostyátányéron kiszolgálva.

Nemes és szép hivatást töltene be az üditőember, ha nem volna olyan piszkos. De víziszonyban szenved az istenadta!

Egykük-mésikuk keze nem a napsütéstől, de a szappan (ismerete nélkül) versenyez a szerencsés testvér pracláival.

Mondják, hogy nem csupán az üditőember, de az üditőanyag feldolgozására szánt műhely tisztaságához is szó fér. Erről azonban nem beszéltek, mert nem láttam. Maradok tehát az üditőemberről.

Aléssan kérem a főkapitány urat, hogy adjon nekem, az egyszerű riporternak is tanácsot: hogyan lehetne az üditőembereket kifésűlni?

Szerény véleményem szerint az üditőember nemcsak üditést, de betegséget is hurcol magával, mert hirt naphosszat egyik házból a másikba vándorol s a beteget éppugy üdit, mint az egészségest. Különösen veszélyes ez a vándorlás a mostani járványos időben.

Az ország fővárosában már eltűntek az utcékről az üditőemberek.

Nélünk is hálás lenne a közönség, ha a főkapitány ur kötött helyre: üzletbe internálná a repülőfagyaltost, az üditőembert.

Város.

* **A DMKE. belső felszerelése.** A DMKE debreczeni internátusának belső felszerelésére hirdetett pályázati határidő a napokban járt le. A beérkezett pályázatok fölbontására alakult bizottság pedig ma délelőtt fél 12 órakor tartott ülést Magoss György dr. főügyész és Szabó Elek dr. tanácsnok elnöklété alatt, melyen a beérkezett pályázatokat bonították föl. A felszerelésre mintegy 8 helybeli cég vállalkozott. Azt azonban fél két óráig nem lehetett megtudni, hogy melyik cég tette a legolcsóbb ajánlatot.

* **A szegényügyi bizottság ülése.** Debreczen sz. kőr. város szegényügyi bizottsága ma délelőtt fél 10 órai kezdettel ülést tartott Szabó Elek dr. tanácsnok elnöklété alatt. Az újéves tárgya a szegényház ápolatjának életmezése volt, amelyre a közel időben hirdették meg a pályázatot. A beérkezett pályázatokat ma bonították föl, dönteni azonban csak a legközelebbi alkalomkor fog a város szegényügyi bizottsága.

HIREK.

Bohó játék, gyermek álom...

Nem kérem én számon tőled,
Azt az esküt, azt a csókot,
Bohó játék, gyermekálom...
Pici ajkad mit sem szólt.

Bohó játék, gyermekálom,
Hő szívünknek dobbanása,
Messze égen, messze szálló,
Hulló csillag lobbanása!

Bohó játék, gyermekálom,
Annny mindent összeírni.
Hattyu dalhoz — tört reménygel —
Tanuként az Istent hívni!

Bohó játék, gyermekálom,
Temessük el mélyen-mélyen.
Hadd pihenjen ez is ott a
Feledések tengerében.

Turchányi Lajos.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Vasárnap, július 27-én a református templomban a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: a nagytemplomban prédikál Nagy Lajos s. lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Tóth János s. lelkész, 11 órakor Demeter Gyula s. lelkész, a Kossuth-utcai templomban Szabó Lajos s. lelkész, az Ispóti templomban Dicsőfi József lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a Csapó-kert imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a Homokkerti imaházban Boér Károly vallásokt. lelkész.

— **A berettyóújfalui képviselő választás** ügyében dr. Baltazár Dezső püspök úrtól mai napon a következő levelet vettük, melyet minden megjegyzés nélkül te-zünk közzé:

Tiszántúli Egyházkerület Püspöke.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

A berettyóújfalui kerület közsé-
ben egy plakát jelent meg az én nevem
aláhamisításával, amely plakát a munka-
párti jelölt mellé szólítja a választókat.
A hamisító ellen bünygyi feljelentést
tettem.

Képtelenség el is gondolni, hogy
pártonkivüli programmos képviselőjelölt
ilyet elkövetne.

Debreczen, 1913. évi július 26-án.

Tisztelettel

Dr. Baltazár Dezső, s. k.
püspök.

— **Euforduló emléke.** 1878-ik évben, Bosznia
megszállásában résztvevő öreg katonák, mint min-
den évben, úgy ez évben is megtartják a 35
éves évforduló-ünnepet t. évi augusztus hónap
3-án. Az ünnepél yprogramja a következő:
Gyülekezés reggel 8 órakor a tűzoltólaktanyá-
ban, onnét testületileg az ev. ref. nagytemplom-
ban d. e. 9 órakor tartandó istentiszteletre és
este 7 órakor a Törő-féle vendéglőben társas
vacsonéira jönnek össze.

— **Leugrott a robogó vonatról.** Kába Pé-
vel kísérendő napszamos a velencei állomásról
Szabadkára akart utazni. A vonat már túljárt
Szabadkán és Kába, aki az állomást nem vette
észre, le akart ugrani a robogó vonatról. Ka-
bátja ám beleakadt az ajtóba. Kába lebukott
és a kerekek alá került, amelyek a lábait ősz-
szezűzték. A sebesültet a szabadkai közkör-
házba vitték.

— **Eljegyzések.** A debreczeni anyakönyv-
hivatalnál az elmúlt héten a következő el-
jegyzéseket jelentették be: Székelyhid János—
Török Agnes, Grósz Sándor—Prézt Gittel, Si-
mon József—Lakatos Emma, Mészáros József—
Tóth Erzsébet, Fülöp Lajos—Sternfeld Katajin,
Madár Ernő—Négel Lenke, Csonka László—Je-
nei Eszter, Varga István—Erdős Zsófia, Zöld
Ferencz—Gyenes Vilma, Brüll Sándor—Kohn
Regina, Pével János—Cotel'n Anna, Fekete Já-
nos—Gáli Proska.

— **Köröznek két dezertort.** A derecskei fő-
szolgabíró két katonaszökevény eljen adott ki
közözlőlevelet. Az egyik Szilágyi Sándor, ak-
i Derecskén született s Budapesten a 4-ik utész
zészlőjában szolgált. Kijencedikén szökött meg
ezredétől és magával vitte a kincstár ruháit
meg az oldalfegyverét, amelynek 731. a szá-
ma. A másik katonaszökevény Miklós Sándor
hosszupályú legény, aki a debreczeni 3. hon-
végyalozezredtől szökött meg.

— **A kávézó parasztasszony.** Soltész Antalné
följelentést tett egy erőtte ösmeretlen asszony
ellen, ak- ma reggel a Degenfeld-téren lévő ká-
vérusztó bódéjában egy csésze kávét fogyaszt-
va, egy őrizetlen pillanatban vérszon pénzes-
zacskóját 38 korona készpénzzel ellopta.

— **A foszforos gyufa filátuma.** A kereskedők
még mindig nincsenek egészen tisztában a fosz-
foros gyufa eladását betiltó rendelettel. Sokan
azt hiszik, hogy a kénes gyufát nem szabad
árusítani, holott a rendelet csupán a foszfo-
ros, tehát mérges anyagot tartalmazó gyújtó gyár-
tását és eladását tiltja meg. A gyarak az év
eleje óta már nem is készítenek foszforos gyu-
fát és így a folyó évben szállított kénes gyújtó
mind foszformentes és mérgegmentes, aminek kö-
vetkeztében akadálytalanul árusítható.

— **A letartóztatott grófné.** A berlini rend-
őrség — mint már említettük — letartóztatta
Trauberg-Fischler grófnét, aki hírhedt uzsoés.
Az esetre vonatkozóan ma ezt jelentik Berlin-
ből: A veszedelmes nő ismert féjvilági hölgy,
aki úgy lett grófné, hogy a német haditen-
gerészet egyik főhadnagya feleségül vette. A
grófnak e kétes házassága miatt ki kellett lép-
nie a német tisztikar kötelekéből s azóta Dél-
amerikában él. A hírhedt grófné nagy vagyona-
ra tett szert uzsorakölcönökkel, könnyelmű
anisztokrata-sarjakat és előkelő tiszteket kerített
hábjába, összeköttetésben volt a legveszedelme-
sebb uzsorásokkal s ha egyszer már meg-
sarcolta áldozatait, ezeknek az uzsorásoknak kar-
mat közé juttatta. A letartóztatás hírére gróf
Trauberg-Fischler volt tengerészfőhadnagy Dél-
amerikából táviratilag kért meg egy ismert ber-
lini ügyvédet, hogy indítsa meg a véltörít.

— **Házasságkötések.** A debreczeni anya-
könyvi hivatalnál az elmúlt héten a követ-
kező házasságok kötettek: Klein Dezső ír.—
Feldmann Gizella ír., Kleinmann Miksa Mayer
ír.—Rozenberg Margit ír., Kállós Lajos ref.—
Horváth Irma ref., K Nagy Miklós ref.—Laka-
tos Erzsébet ref., Pozsonyi Sándor ref.—Be-
senyei Margit ref., Meng József Béla Károly rk.
—Sükszer Anna Mária rk., Nagy Ferencz ref.—
Kerekes Eszter ref.

— **Fényképészeti készülékek működvelők-
nek.** Mindazoknak, akik a fényképészet, e
legvonzóbb és mindenki által könnyen meg-
található sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az
A. Moll cégnek (Bécs, Tuchlauben 9.) cs. és
kir. udv. szállító 1854 óta fennálló fényképe-
szeti eszközök különlegességei áruházát, a
melynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen
küldi el hármentve a cég.

— **Halálozások.** A debreczeni anyakönyvi
hivatalnál a tegnapi nap folyamán a követ-
kező halálozásokat jelentették be: Tausz István
rk. 2 hónapos, Csernovits Péli rk. 12 hóna-
pos, Erdős Julianna ref. 12 napos, özv Radvá-
nyi Istvánné Farkas Jolán ref. 25 éves.

— **Hatodik öngyilkosság egy honvéd jak-
fanyában.** Nagykanizsánól jelentik, hogy ott ma
dél előtt öngyilkosságot követett el egy Ba-
zsó Károly nevű közhonvéd, aki a polgári élet-
ben szobrász volt. Rövid időn belül ez már
a hatodik öngyilkosság a nagykanizsai honvéd-
ségnél. Két önkéntes közhonvéd vetett ott
véget az életének. Az eddigi öt öngyilkosságot
nem lehet a katonai vezetőséget felelőssé ten-
ni, a mostani, hatodik öngyilkosságra vonat-
kozóan az a hír terjedt el, hogy Bazsó Ká-
rolynak, ki már két év óta szolgált, az utób-
bi időben sok baja, kellemetlensége volt az
egyik őrmesterrel. A tulérékeny Bazsó any-
nyira szívére vette följobbvalója szigorúságát,
hogy ma dél előtt szolgálata fegyverével mejjbe-
lőtte magát és rögtön meghalt. Másik verző
szerint Bazsó azért lett öngyilkos, mert báty-
ja pénzt bizott ná, de azt elmulajta.

Liliomtiprás jutányos áron.

Borzalmas felfedezés.

(Saját tudósítónktól.) Megdöbbenően sötét
bűnök tanyájáról rántotta le a leplet a zenta-
csendőrség. Az erkölcsstelenység fertőjében fej-
letlen leányok evékélnék, akiket kapzsi kerítő-
besték potom pénzért oobtak a piacra. A zenta-
tá liliomtiprásnól a következőket jelentik nek-
ünk:

A napokban följelentés érkezett a csendő-
rséghez, hogy a Mária-utcában a Szabó (Ör-
dög) Ferencz házában fiatal leányok találkoznak
suhanc borbélylegényekkel, mely már mintegy
két hónap óta folyk. A csendőrség bevezette
a nyomozást s csakhamar leleplezte az összes
bűnösöket s vallatóra fogta az ott talált lányo-
kat, névszerint Barna József, Olajos Illés Fáy-
utcai Jakos zseljérének 13 éves V. nevű mos-
toha, továbbá Szabó (Ördög) Ferencz 13 éves
M. nevű leányát, akik mindent bevallottak.

A 13 éves sovány, vézna, sárga arcú, fej-
letlen Barna-leány maga mondta el a csendő-
rőknek minden szégyenérzet nélkül, hogy mint-
egy 2 hónappal ezelőtt, amikor még Szövényi
Károlyék szolgált, az utcán összetalálkozott a
Szabóék leányával, aki házukhoz csajogatta s
ott Szabóné azzal az ajánlattal, hogy szép
ruhában és kalapban fog jární s könnyű pénz-
keresethez juttatja, Balog János borbélysegéd
kezebe játszotta, aki ott az istállóban erőszak-
ot követett el rajta s aztán 40 fillért nyomott
a markába. Hasonlóképpen juttatta kezére saját
13 éves leányát is Szabóné Mitrov Boskó bor-
bélysegédnek, de itt már 1 korona volt a bűn-
oija. Ezután már valóságos büntanya lett Sza-
bóék háza s így csalogatták oda Prerádov Timó
borbélylegényt s többeket, akiket még keres a
csendőrség. A lelketlen anya minden egyes al-
kalommal 70—80 filléretet szedett a legények
tól s a kis Barna-leányt már annyira a ha-
tajnába kerítette, hogy az nem tudott tőle sza-
badulni s mint maga mondta a szerencsétlen-
minden nap délután különös ösztön készlette,
hogy oda menjen, sőt már úgy volt, hogy
állandóan ott fog tartózkodni.

Két napig vallatta a csendőrség a tettes-
eket és leányokat. A bűnösök konokul tagad-
tak mindent a kerítővel együtt, de mikor a
leányok szemükbe mondták az igazat, végre
töredelmesen bevallották az összes bűneiket. A
csendőrség úgy a lelketlen anyát, mint a le-
gényeket letartóztatta s átadta a bíróságnak.

CSARNOK

AZ ERKÉLYES LAK.

Regény.

Irtá: Csekov Antal.

1.

2.

Egy pillanatra fogott a meghitt, ismert dolognak a varázsa, mintha már láttam volna gyermekkoromban ezt a tájat. A fehér kőkapunál, amely az udvarról a mezőre vitt; ennél az ósdi erős oroszlanos kapunál két leány állott. Az egyik, az idősebbik finom, halvány s nagyon szép volt, igen dus gesztenyebarna hajjal és kicsiny, makacs szájjal; az arcanak szigorú volt a kifejezése és engem alig vett figyelembe. A másik még egész fiatal volt — legfeljebb tizenhét vagy tizennyolc esztendősen lehetett. — Ő is finom és halvány, nagy szájjal és nagy szemekkel; amikor arra mentem, csodálkozva nézett rám, valamit mondott angolul és zavarba jött. N-kem úgy tetszett, mintha ezt a két kedves arcot is már régen ismerném. És azzal az érzéssel mentem haza, mintha valami szépet álmodtam volna.

Nemsokára ezután, délelben, amikor Belokurov meg én a ház közelében sétáltunk, hirtelen berobogott egy kocsi a gyepes udvarra s a kocsiiban a fiatal leányok egyike ült. Az idősebbik volt. Gyűjtő ívet hozott, hogy segítsen valamely tüzveszély által károsultakon. Anélkül, hogy ránk nézett volna, komolyan és behatóan elbeszélte, mennyi ház égett a Sianov faluban hány férfi, nő és gyermek maradt hajléktalan és bizottság, amelynek ő is tagja, mit szándékozik egyelőre a tűzkárosultakért tenni. Miután mi is aláírtuk az ívet, nyomban indulni kézzűit.

— Ön egészen megfélekedett rólunk, Pjotr Pjetrovics szölt Belokurovhoz, miközben a kezét nyújtotta neki. Jöjjön, s ha N. ur — a nevemet említette — látni kívánja, hogyan élnek tehetségének tisztelői és kitüntetésben részesültek a látogatásával, anyám meg én nagyon örülünk majd neki.

Meghajoltam magam.

Amikor eltávozott, Pjotr Pjetrovics beszélni kezdett. Az ő szavai szerint ez a leány jó családból való és Volesaninov Lydiának hívják; a birtoknak, amelyen az édes anyjával s a hugával él, valamint a tavon tullező falunak is Selkovka a neve. Az apja valamikor igen fontos állást töltött be Moszkvában és titkos tanácsosi méltóságban halt meg. Bár nagyon gazdagok voltak, Volesaninovék mégis állandóan, télen nyáron falun tartózkodtak. Lydia tanítónő volt a selkovkai falusi iskolában és havonként huszonöt rubel volt a fizetése. A maga személyére csak ezt a pénzt költötte el és nagyon büszke volt arra, hogy maga fedezi a szükségleteit.

— Érdekes család, — szölt Belokurov, talán majd elmegyünk vagy egyszer. Nagyon meg fognak örülni az ön látogatásának.

Egyszer délután, ünnepnap volt, eszünkbe jutottak Volesaninovék és eikocsiztunk hozzájuk Selkovkába. Az anyja is, a két leány is ottthon volt. Az anyja, Jekaterina Pavlovna, valamikor nagyon szép lehetett, de most még a korához mérten is tulságosan nehézkes volt, lékzési nehézségei voltak, szomorú es szórakozott volt; azon igyekezett, hogy a festészetről folytatott beszélgetéssel szórakoztasson.

Folytatjuk.

Szerkesztői üzenetek.

Turcsányi L. Ugyes dolgokat juttattál hozzánk. Teljesen megütik a közölhetőség mértékét. Szívesen látunk munkatársaink sorában.

«Szilágysomlyó» kiadóhivatala. Szerkesztőségünk címére nem kapjuk a cserepéldányt. Szíveskedjék intézkedni.

Barcza A. Kissé megfélekedtél rólunk. Répóta nem adtél magadról életjelt. Pedig te bizonyára itthon töltöd a nyarat. Segíts nekünk a hírasztó ugorkaszegzon strapáját leküzdeni. Irjél valami nagyon okos és szellemes dolgot p. o. az — ugorkéről!

NYILT-TER

Serravalló's

Vasas Rina-bor.

Kitüntetve 1906. évi bécsi Hygienikus kiállításán.

Az állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel. Erősítő-szer gyengékedők lábadozók és vérszegény betegeknek. Étvágygerjesztő idegerősítő és vérjavító-szer.

7000-nél több orvosi ajánlat.

Kiváló íz.

J. SERRAVALLÓ cs. kir. udvari szállító Trieszt-Barkola.

Kapható a gyógyszertárakban 1/2 L. üvegekben 2:60 Korona 1 L. üvegekben 4:80 K.

Legjobb üdítő ital

A dugó egészén Ize tiszta, szénsava gyöngyöző, könnyen emészthető, az egész szervezetet feltfrissíti

„Riska” állatvédőpor

az egyetlen gyógy- és óvszer száj- és körömfájás sertésvész és baromfivész ellen. A m. kir. földm. miniszter által rend. engedélyezett.

Ára eredeti dobozban 3 kor.

Főelárusító Meller és Tsa Budapest, Károly-körut 10. sz.

Legjobb szépitőszert! Hölgyek részére nélkülözhetetlen!

Óvakodjunk az utánzatoktól! Törv. védve.

Csodás, gyors és biztos hatása.

A NŐI SZÉPSÉG

elérésére tökéletesítésére és föntartására legkitünőbb és legbiztosabb a vegyítés, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, minden gyógyszerárban, drogériában és illatszerkereskedésben kapható

Földes-féle

MARGIT CRÉME SZAPPAN

Ezen világhírű arckenőcs eltávoit szepitő, májoltot, pattanást, mi eszert és más minden bőrbajt, söt ráncoakat, himlőhelyeket is, az arcot fehérre, simává és üdőbbé varázsolja. Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 kor. Margit hölgypor (3 féle színben) 1-20 kor. Margit szappan 70 f. Margit foggép (Zahnpasta) 1. korona, Margit arcviz 1 korona. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FOLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD.

Főraktár Debreczenben: Balázs Ödön, Jóna és Jóna drog. Kubek Sándor, Mihalovics Jenő, Mautner Alfréd, Tóth Béla, Barócz Zsigmond [Hajdusoboszló] Brosey Gábor gyógyszerész Hajduböszörmény.

Hársfalva

gyógyfürdő

klimatikus gyógyhely.

Vasuti állomás, posta és távirda. 230 méter magasságban fekszik a tenger szintje felett. Fürdőidény május 1-től szeptember 30-ig. Gyönyörű fekvés, ózonus hársfa- és fenyőerdők. Kényelmes és olcsó ellátás, modern berendezés, hidegvíz gyógyintézet, sós és fenyő belégzőtermek (Inhalatorium), savanyuvizes és vasas ásványvíz-fürdők, orvosi felügyelet alatt álló kitünő vendéglők. Gyógyvíze kitünő hatása tüdőbajok, malária (moesárláz), gégehög- és tüdőhurut, máj- és lépdegánatok, hólyaghurut specifcus a görvélyes csont bántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migraine, histéria, szédülés, nehéz légzés, hipochondria, vérbajok, köszvény, görvély, bujakór, delirium trem. potat. Női bajok, sápkór, havi zavaroknál Részletesebb felvilágosítással szolgál:

a fürdőigazgatóság Hársfalva (Bereg-m.

Egy okos fej

elsajátítja azon vivmanyokat, melyekkel a tápszerkémia a háziasszonyt megajándékozta.

Dr. Oetker sütopora a 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 2 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóeledelt nyut.

Dr. Oetker vanillincukra a 12. f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és créme vanillizására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia esővet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanillia-csönek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Vények ingye.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Walla József

Czementáru-gyár Részvénytársaság.

Mozaiklap-, műkö-
és cementáru gyár

Beton, vasbeton és burkoló
építési vállalat

Iroda kizárólag:

BUDAPEST, VII. Gizella-ut 3.

Alapított 1878. évben.

TELEFON 59-90.
és 141-69.

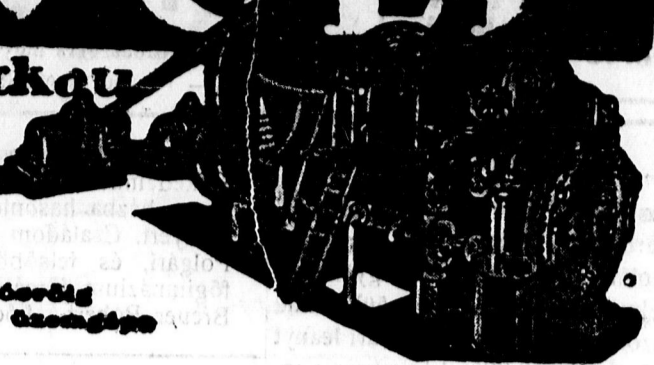
RAWOLF

Magdeburg-Buckau

Magyarországi Képviselet:
Budapest, V., Báthory-utca 18

Szabad, túlhevített gőzű
LCKOMOBILOK

Wolf eredeti szerkezete 10-500 lóerőig
Bármely gyártelep legelőnyösebb üzemébe

Eladó

úri lak és üres telek.

Egy szép úri lak, gyönyörű parkkal és beültetett szőlővel, továbbá egy kisebb lakház, nagyobb terjedelmű szőlővel és egy beépítésre kiválóan alkalmas szőlő-épület eladó a Vénkertben. Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban.

Szliács aczélfürdő.

Felső-Magyarország.

Egvedől ismert szénsavdus vasforrás Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás beiszapolásra. Idény május hó 15-től szeptember hó 31-ig. Felülmúlhatatlan verszegenység, sapkor, női bajok, hátrgerinc és idegbajok, benuulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után. Mint fürdőorvos Dr. Nádoss István hiv. fürdőorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra. északról Oderbergen át 5 óra, délről Budaó pesten át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasuti állomáso-ki vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítás és prospektust, utazás valamint lakás árked. vezményről az elő- és utóidényben stb. ad a Fürdőigazgatóság, Szliács (Zólyom-megye)

GYÜMÖLCS SZÁLLÍTÓ KOSARAT

mindenkivitelben és mennyiségben legelőnyösebben szállít az

Országos Rözponti Hitelszövetkezet

kötelékébe tartozó ipari és háziipari szövntkezetek Beszerző és Értékesítő Központja

Budapest, VIII. József-körut 36.

Szétküldési telepek:

Kecskemét, Szépfalu, Zenta.

Az ORIENT szálloda

BUDAPEST,

VII., Ráóczy-ut 42. szám.

teljesen újonnan berendezett 85 szobával a város központjában, Villanyos világítás, figyelmes kiszolgálás. Szobák 3 koronától feljebb.

Kávéház a házban.

Szíves pártfogást kér a tulajdo

Vezető: Schloethaur Ferenc.

CSÁSZÁRFÜRDŐ.

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kenes hővizű gyógyfűtő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmű iszapfürdők, iszap borogatások, uszodák, kádfürdők és urak részére. Török-, kö- és márványfürdők; hőleg. szénsavas- és villamos vízfürdők. — A fürdő kitérő ered. mennye használatnak főleg csuszabántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivókúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezeléjntányos árak. — Gyógy- és zenedi nincs Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az Igazgatóság

Betonkészítők és vállalkozók
figyelmébe!

Kotrógépen nyert
Sajókavicsot
és Sajóhomokot

bármely mennyiségben legjutátnyosabban szállít

Kavics és Homok termelési és értékesítő vállalat Miskolcson.

Gutmann Testvérek

köszénbányái

Budapest, V. Béla-utca 6. sz.

Interurbán telefon: 33.

Előrendű porosz darab, kocka és diószén, szoba és konyhafűtésre.

Ostrau-dombraui darab, kocka, dió és aknaszen.

Ostrau mosott, gép- és kazánfűtési célokra, finom és durvaszemű kovácsszén.

Drenkovai szén, ipari célokra, saját gőzünkkel szállítva.

Ostrau-dombraui pirszen, öntőde és szívógázmotor célokra.

Ostrau-légszeszpirszen, szobafűtésre

Ostrau-köszénbrikett, 3 kilogramos darabokban, lokomobil és stabil gépek fűtéséhez.

Minden vasut- és hajóállomásra szállítva.

Eladó

olcsó földbirtok

Nagyváradtól (Bihar-megye) 20 kilométer távolságra (Féix-fürdő mellett) Nagyváradtól műút vezet keresztül a birtokon, vasuti megállóhely a tanya kapuja előtt, összesen 563 kis hold (1000 -es) tanyával együtt, ideálisan szép nyaralóhely, ebből 450 hold kitűnő szántó- föld, a többi legelő. Az átvételhez csak 25-30 ezer korona készpénz szükséges, a többi eladó előnyös feltételek mellett kölcsönképen juttatja a vevő rendelkezésére. Bővebb felvilágosítást nyújt

Bányai András építőmester
Békéscsaba, Andrássy-utca 6. sz. alatt.

Világtalálmány!!

Legalább 10 ezer korona évi kereset
4-5000 korona tőkével

Egy új világtalálmány terjesztéséhez, amely minden faluban, kisvárosban, nagyvárosban, kávéház, vendéglő, fürdőtelepek, iskolák és salonok örömmel vásárolnak.

Hajdu-megyében vezérképviselőt keresünk! Szakképzettség absolute nem szükséges! Ajánlatokat Világtalálmány jelígre e lap kiadóhivatalába kérünk. Csak olyanok irjanak, akiknek a fenti tőkékük megvan! A képviseletet esetleg több megyére is átadjuk megfelelő tőkével rendelkezőknek. Kereskedő, hivatalnok, magánzó, vagy bárki válalhatja a képviseletet.

A magy. kir. földmivélségi minisztérium megbízásából az állami szőlőtelep által kipróbált

Kochillin

szőlőmoly és gyümölcsféregirtó anyag.

bizonyult a legjobbnak az eddig ismert összes anyagok között. A szőlő virágzása idején egyszeri használat után minden pete, hernyó lepke és báb elpusztul. A szőlőmoly és gyümölcsféreg ellen a legolcsóbb és leghatékonyabb anyag. Ára klg.-ként 4 korona. Minden kilogram 25 liter vízben feloldandó, ekkora mennyiség 400 négyzetgöl szőlő bepermetezésére elegendő. Ha a fűtőkeleiböprébe mártogatjuk vagy az anyaggal ecseteljük: úgy két kilogramm egy katasztrális hold szőlőre elegendő. Hatása elmaradhatatlan gyümölcsre, emberre ártalmatlan. Megrendelhető az ár előzetes beküldése vagy utánvétel mellett a Tóth-féle Kochillin szőlőmoly- és gyümölcsféregirtó-anyaggyár központi irodájában, Budapest, VI., Eötvös-utca 14.

Részletes használati utasítás minden csomagban; számtalan elismerő levele tartalmazó prospektussal díjmentesen szolgáltatunk. Viszontelárusítókat keresüku

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó egyszeri beiktatása 5 fillér. **Vastagabb betűvel 10 (tíz) fillér**

Apró hirdetés előre fizetendő. Vidékről apró hirdetés díja levéljegyekben is belüldhető

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kérietik.

Levelezés.

Nősülne csinos barna 27 éves keresztény felsőkereskedelmi iskolát járt vendéglős gyönyörű fekvésű fürdő helyen, nőül venné azon 16—24 éves szép uri leányt kinek K 10,000 készpénze van. Fényképpel ellátott levelet: »Mintaférfj« jelige alatt Miskolczi főpostára kérek.

Kereselek református becsületes tisztességes háziás nevű 18—26 éves hajadon vagy özvegyet nagyobb összeggel. Budapesten 3 éve villanyfelszerelési vállalatot van, adósságom sincs, ajánlatok: Budapest, VIII. Népszínház-u. 22 Papp.

Cserébe adnám 15 éves kereskedelmista leányomat tisztességes házba hasonló fiu, illetőleg leányért. Családom nyelve német. Polgári, és felsőbb leányiskola, főgimnázium, főreáliskola helyben. Breuer Róbert. Lőcse.

Elsőrendű huspíaczsal rendelkező nagy vidéki városban legmodernebben teljesen berendezett **szalámigár**, villamos és gázerőre hűtőkészülékkel, az üzemhez szükséges gépekkel és berendezésekkel gyár épülettel együtt eladó, esetleg bérbeadandó. Szíves ajánlatok »Eldnyös« jelige alatt a lap kiadóhivatalába kérétnek.

Makulatura papiros kis és nagy mennyiségben olcsón kapható — Darabos-u. 7. Telefon 412.

Hatvan-utca 6. sz. alatt két utca bitorozott szoba esetleg külön-külön is ju anyos árban azonnal kiadó.

TELJES ELLÁTAST keresek, külön-szobával, komolyabb korban levő barátnőm részére, lehetőleg idősebb nőnél, kinek háztartásban segédkezne. Igénykről később, ezúttal csupán ajánlatot kérek: »Barátnő« címmel, kiad ba.

Tenke Bihar megye. Legelősebb és leghathatóságosabb vasas fürdők egyike, a nőibetegségek és vérszegénységből eredő bajok gyógyítására. — Prospektust készséggel küld a fürdő-igazgatóság.

Egy vasüst, ipari célra alkalmas, eladó. Bővebbet Darabos-utca 7. szám.

Allandóan

mellékkeresetként i

sok pénzt

kereshet

ha címét foglalkozása megjelölésével **Budapest, 55-ös postahivatalba „Universium“** jeligére beküldi. — Nem ügy-nökség.

Kiadó nyári lakás. 2 szoba, veranda, és mellékhelyiségekkel a Vénkertben kiadó. Bővebbet a kiadóban.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhev, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona Hamisítások törvényileg fenyítettnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós borszesz nevezetesen, mint a fájdalom-össillapító bedörzsöléshez köszvény, csusz és a meg-hűlés egyéb következményeinek legismertebb népszer.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Leginomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva. Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni

Dr. Málnai Mihályné

felsőbb leány tan- és nevelő-intézete Budapest, VI. Bajza-u. 20 (saját házában)

Andrássy-úti villanegyéd. 19-ik iskolai év.

- I. Nyilvános elemi leány- és fiúiskola.
- II. Felsőbb éányiskola, általános és kereskedelmi irányu továbbképző tanfolyam.
- III. Internátus bennlakó és félig bennlakó tanulók számára.

Bővebb felvilágosítást nyújt és prospektust küld

Az igazgatóság.

Előre haladott idény miatt

következő cikkek árait jelentékenyen leszállítottuk.

- Szép szintartó cretonok mtr. ára 46 fill.
- „ mosódelin „ „ 38 „
- Szép egyszínű és mintázott finom ruhavásznak „ 54 „
- Ezernél több remek divatos mintázott mosó-grenadin „ „ 86 „
- Ezernél több remek divatos mintázott gyapju delin „ „ 86 „
- Legjobb minőségű selyem fényű batistok „ „ 54 „
- Egész finom ruha és bluse szefirek „ „ 50 „
- 120 cm. széles finom szép sima lüszterek „ „ 156 „

Bosznay J. és Társa

szőnyeg, vászon és női divatruháza.

Debreczen, Kossuth-utca 2. sz.

Rutinirozott budapesti,

kiterjedt ismerettségű bíró és 17 éve fennálló bejegyzett kereskedelmi irodatulajdonos

„fizetéseképtelen“

vagy fizetési haladékot kérő és csődben lévő kereskedők és iparosok ügyeinek rendezését elvállalja, azt a legnagyobb lelkiismerettel, hártalan szorgalommal és figyelemmel minden körülményre rövid időn belül lebonyolítja. — Egyeztetégek esetleges finanszírozását magára vállalja. Sürgőnyi meghívásra azonnal jelentkezik. Wienben állandó képviselőt tartok. Cim:

Fenyvessi Dávid

Rádai-u. 5. sz. Telefon 68—17.

1127
1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságának V. 2 198 szamu végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Gróf Keglevick István utódai részére 80 kor. 28 fill. tőke, ennek 1913. év március hó 6 napjától számítandó 5 százalék kamatai és az eddig összesen 15 kor. 50 f. perköltég erejéig 1913 évi április hó 24-én bíróilag lefoglalt és 1000 koronára becsült az üzleti berendezés baloldali rész ingóságok 1913 évi július hó 28-án, délután 3 órakor kezdetét vee dő és Debr. czenben Csapó-u. 17 sz. a megtartandó nyilvános bíró árverésn a legtöbbet ígérőnek az innali készpénztetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltekik. Debreczen, 1913 évi július hó 2-án.

Gál Vilmos
bírói kiküldött.

Gyógy kénes iszapfürdő a „Diana“ fürdőben.

Szíves tudomására hozom a m. tisztelt fürdőközönségnek, hogy „Diana“ fürdőmben (a vasutal szemben) kénes gyógy iszapfürdőt rendeztem be.

Az iszapfürdő árát a legolcsóbban állapítottam meg.

Egy iszapfürdő ára (fürdőutáni pakolással) 1 korona 50 fill. A zuhanyfürdő megkezdődött ára 40 fillér.

Gőzfürdő délelőtt 1 korona, d. u. 70 fill.

Kádfürdő 1 korona 30 fillér.

Nőknek gőzfürdő hétfőn, pénteken egész nap és szerdán délután.

Férfiak gőzfürdő kedd, csütörtök szombaton egész nap és szerdán d. e.

Fűzetjegy ára 7. korona, tartalmaz 10 darab gőzfürdőjegyet, érvényes délelőtt és délutánra.

Tisztelettel

Kabai József

fürdőtulajdonos.